

YAZI: Cengiz BAYRAM
(Hukukçu Hekimler Derneği Başkanı)
hukukcuhekimlerdernegi@gmail.com

HUKUKÇU HEKİMLER DERNEĞİ KURULDU

Tıp ve hukuk kavramları, geçmiş binlerce yıl öncesine dayanan, temelinde insan olan ve insanların bir arada bulunduğu hemen her ortamda gündeme gelen ve uygulanan, esasen birbirleri ile iç içe olan ayrılmaz bir ikili olarak kabul edilebilir. Biri fen bilimlerinin diğeri ise sosyal bilimlerin önemli dalları arasında olan bu iki kavramın uygulayıcıları, bahsedilen disiplinlerin farklı dinamikleri nedeniyle eğitim aşamasından itibaren mesleklerin profesyonel olarak icra edilmesi sürecinde değişik bakış açılarına sahip olmaktadır. Meslek profesyonellerinin sahip oldukları bu değişik bakış açısı, zaman içinde arzu edilen sinerjiyi oluşturamamış, insan hayatına dokunan bu iki mesleğin yan yana değil de adeta karşı karşıya gelmesine neden olmaya başlamıştır.

Hekimler son on yıllarda giderek artan oranda tıbbi malpraktis iddialı davalarla karşı karşıya kalması, adliye

koridorlarında sıklıkla görülmelerine neden olmaya başlamıştır. Bu davalarla ilgili dosyalar incelendiğinde, hekimlerin mesleki uygulamaları ile ilgili hukuki prosedürleri tam olarak bilmediği ve uygulamadığı anlaşılmaktadır. Böyle olduğu için aslında hastasına en üstün tıbbi hizmeti sunarak onu sağlığına kavuşturmayı hedefleyen hekim, kendisini tıbbi malpraktis iddiasıyla açılan ceza ve tazminat davaları nedeniyle hakim karşısında bulabilmektedir. Hukuk sistemimizde bu tür davalara uygulanabilecek özel bir yasal düzenleme bulunmadığı için hekimler genel kanunlar çerçevesinde yargılanmaktadır. Bu kapsamda hekimin bir işçi gibi özenle davranmak zorunda olduğunu, bu nedenle hafif kusurundan bile sorumlu tutulması gerektiğini belirten hukuki kriterler, uygulamada hekimler üzerinde baskı yaratmaktadır. Bu baskının diğer nedenleri ise hekimlerin taraf olduğu tıbbi malprak-

tis iddialı davalarda meydana gelen zararın komplikasyon olabileceğinin kabulü hususundaki kriterlerin kısıtlı tutulması, aydınlatılmış onamların çok nadir yaşanan olumsuz durumları bile içermesi gerektiği beklentisi, hekim lehine olan tıbbi bilirkişi raporlarının zaman zaman çeşitli gerekçeler öne sürülerek yetersiz bulunması, hekimlerin kusurlu bulunduğu davalarda hükmedilen manevi tazminat miktarlarının çok yüksek olmasıdır. Hekimler üzerindeki bu baskılar, onların hukuktan çekinir ve kaçınır hale gelmesine neden olmaktadır. Bu da hekim, hasta ve toplum açısından zararlı sonuçları olabilen defansif tıp uygulamalarını gündeme getirmektedir.

Hekimlerin hukukla olan bir diğer doğrudan irtibat konusu da sağlık çalışanlarına yönelik dıştan gelen sözel şiddet, fiziksel şiddet ve içten gelen psikolojik şiddet (Mobbing) olaylarıdır.

Önceleri münferit başlayan ve sözlü tacizlerle sınırlı olan şiddet olayları zamanla ülke geneline yayılmış, sonrasında fiziksel şiddete dönüşmüş ve hatta hekimlerin görevleri başında katledilmeleri boyutuna varmıştır. Sağlık meslek mensupları can korkusu ile görev yapar hale gelmiş olmalarına rağmen çoğu basına da yansıyan şiddet olaylarına karşı hukuk sistemi tarafından etkin ve caydırıcı önlem ve yaptırımlar sunulmuyor olması, yasama erkinin sağlıkta şiddet yasası çıkarılması noktasında ciddi bir adım atmaktan geri kalması, şiddet olaylarının daha da artması, hatta bunları yapanların ve yapılanları tasvip edenlerin sosyal medya araçlarıyla paylaşım yapmaktan çekinmemeleri sonucunu doğurmaktadır. Diğer taraftan şiddete maruz kalan veya kalacağı anlaşılan sağlık meslek mensuplarının paylaşımları ve çağrıları da çoğu zaman karşılıksız kalmaktadır.

Gelinen noktada hekimlik mesleğinin itibar kaybettiği, hukuk sisteminden beklediği desteği görmediği, toplumun bazı kesimleri tarafından hekimlere karşı haksız yargısız infazlar yapıldığı ve olumsuz bir önyargı oluşturulduğu bir gerçektir. Yine fiziksel şiddetten daha tehlikeli boyutlara ulaşan, düşmanca ve ahlak dışı davranışlar şeklinde ortaya çıkan psikolojik şiddet olan mobbing, sağlıkta yaygın olarak görülen ve sağlık çalışanları için tedbir alınmasını gerektiren düzeyde ciddi bir mesleki sağlık ve güvenlik riskidir.

Bütün bu sorunların olumsuz etkileriyle meslek hayatının bir döneminde bir şekilde karşı karşıya kalan, hekimlerin mesleki bilimsel donanımına ek olarak hukuki alt yapısının da olması gerektiğine inanmaya başlayan birçok hekim, son yıllarda artan bir oranda hukuk eğitimine de yönelir oldular. Böylece aynı zamanda hukukçu ve hatta avukat olan hekimler var olmaya başladı. Bu durumda olan hekimlerin zamanla birbirlerini bulması ve sahip oldukları bilgi ve tecrübe birikimine, elde ettikleri hukuk alt yapısını da ekleyerek hekimlik mesleğinin sorunlarının çözülmesine ve daha iyiye ulaşmasına katkı sağlamak

konusunda ortak akılda birleşmeleri, oluşumun bir dernek çatısı altında olgunlaştırılması fikrini doğurdu.

Bu düşüncelerle 05.10.2018 tarihinde İstanbul merkezli olarak kurulan Hukukçu Hekimler Derneği'nin varlık nedenleri arasında, tıp ve hukuk kavramlarının bir araya getirilmesi ve birbirine katma değer sağlaması, hekimlerin hukuk sistemini ilgilendiren sorunlarının çözümüne destek verilmesi, hekimlik mesleğinin saygınlığını yeniden kazanması ve bunun devam ettirilmesi, öncelikle hastaların ve bu şekilde toplumun tamamının daha etkin ve kaliteli sağlık hizmeti alabilmesine yönelik olarak

HUKUKÇU HEKİMLER DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ:

Dr. Av. Cengiz Bayram (Başkan)
Dr. Av. Aynur Özensoy
Dr. Av. Hüseyin Cem Barlıoğlu
Dr. Av. Nurhan Demirhan
Dr. Av. Ömer Akel

hekimlik mesleği ve sağlık sistemi ile ilgili yapılması gereken yasal düzenlemeler için görüş bildirilmesi bulunmaktadır.

Bu anlayışla yola çıkan derneğimiz, tıp ve sağlık hukuku alanlarında eğitim, araştırma ve danışmanlık yapmayı; bu alanlarda üyeleri ve sivil toplum kuruluşları arasında dayanışma içinde olmayı; hekim ve sağlık meslek mensuplarının hukuk alanında, hasta, hasta yakını, idare ve yargının da sağlık hizmetleri alanında farkındalığını, insan haklarına uygun gelişimi yönünden etkilemeyi ve sonuç itibarıyla kamu yararına faaliyet göstermeyi amaçlamaktadır. Hukukçu Hekimler Derneği, hukuk altyapısı bulunan, hatta avukat olan

hekim üyeleri sayesinde ileriye dönük olarak bilimsel, akademik ve sosyal açıdan çok başarılı ve etkili çalışmalar yapacak, önemli eserler üretecek, tıp ve hukuk alanlarında ciddi farkındalık yaratacak, hekimlerin hukuka olan ilgisini artıracaktır.

Bu kapsamda derneğimiz, lisans eğitimlerinin başlangıcından itibaren tıp ve hukuk fakültelerinde tıp veya sağlık hukuku derslerinin zorunlu olarak verilir hale getirilmesini ve bu sayede hukuk fakültesi mezunlarında sağlık ve tıp fakültesi mezunlarında hukuk kavramlarına karşı yüksek düzeyde bilgi ve bilinç oluşturulmasını; hukukçu hekimler tarafından üretilecek bilimsel, akademik, ve sosyal eserler sayesinde ülke çapında ciddi boyutta bir kaynak arşivi meydana getirmeyi; hekimlerin tıbbi malpraktis davalardan dolayı yargılanması sürecinde bu konuya özgü olarak oluşturulmuş kanun maddelerinin hukuk sistemine kazandırılmasına önemli katkılar sağlamayı; her şart ve durumda esas olarak kamu yararını gözetecek olduğu için sadece hekimlerin değil bütün sağlık meslek mensuplarının en ideal koşullarda sağlık hizmeti sunmasına, hastaların ise en kaliteli sağlık hizmetine rahatça ulaşmasına dönük ve sonuçta toplum sağlığına yararlı bir sivil toplum örgütü olarak akla gelmeyi vizyon edinmiştir.

Yönetim kurulumuz ve kurucu üyelerimizin katkıları ile hekim meslektaşlarımızdan gelen her türlü hukuki destek talebine cevap vermeye çalışıyoruz, sorularına görüş bildiriyoruz.